

Posudek školitele a vyjádření k průběhu doktorského studia a k dizertační práci

Rudolf Slánský (1901–1952)

Vzestup a pád stranického funkcionáře

Mgr. Jan Chadima

Ústav hospodářských a sociálních dějin FF UK, Praha 2019

Jan Chadima se profiluje jako specialista na komunistické elity od začátku svého studia na Filozofické fakultě. Zatímco na magisterské úrovni se zaměřil na Slánského strategie budování vlivu v komunistické straně a souvislost těchto strategií se stalinským kultem osobnosti, pojal svou dizertační práci širěji, a to analyticky i časově. Analyticky zakotvil strategie a proměny kultu osobnosti do (a) politického kontextu Kominterny a (b) společenských proměn v Československu, časově pak svůj záběr rozšířil i na předválečná léta, takže propojil období předválečné a válečné s turbulentním časem po roce 1948.

Již toto bych chtěl ocenit na jeho zdařilé dizertační práci, která ukazuje pozoruhodné kontinuity v myšlení a strategickém uvažování významného komunistického funkcionáře, jehož vzestup i pád zůstával po dlouhou dobu hádankou. A dalších přínosů práce je hned několik – text není jen standardní biografií, ale i příspěvkem k tomu, jak se utvářely a etablovaly alternativní elity, jaké bylo vnitřní fungování antisystémového hnutí, jak se proměňovala očekávání a mentální vzorce po převzetí moci komunisty v roce 1948 etc. Chadima své vytyčené cíle podle mého názoru naplnil na jedničku a zaslouží vysoké ocenění své práce.

Průběh jeho studia mě přitom někdy znejišťoval – ačkoliv Chadima plnil své atestace s dobrými výsledky a včas, lehce mě znepokojovala počáteční neukotvenost jeho badatelských postupů. Jsem rád, že mohu tuto jistou "pomalost" zpětně interpretovat jako jeho obezřetnost, resp. jako výraz jeho potřeby nechat své myšlenky a badatelské výsledky "uzrát" – nepouštět se do předčasných diskusí a nevynášet ukvapené soudy, nýbrž v klidu a s odstupem (který mi sice ne vždy vyhovoval, neboť doktorandy většinou vedu k účasti na konferencích a k vystoupením na zahraničních kolokviích), někdy dokonce v osamění, pracovat na vlastní argumentaci. Nyní vidím, že se jednalo a jedná o Chadimův vlastní styl (jemuž se vědecká sebe prezentace lehce vzpírá), který nakonec nijak neubral váze a výsledkům jeho práce.

I proto jsem Chadimu výrazněji nezapojoval do výuky (byť jsem zprostředkoval kontakt k individuálním konzultacím) ani jej nenutil k extenzivním konferenčním aktivitám. Tušil jsem totiž, že jeho texty i tak budou odbornou veřejností přijaty a považovány za velmi solidní příspěvek k poznání našich soudobých (nejen sociálních) dějin. Je samozřejmě otevřenou otázkou, zda bude Chadima chtít a mít možnost pokračovat ve svém bádání (a věnovat se například některé z dalších výrazných osobností komunistického hnutí a/nebo komunistického režimu či pozdějším proměnám budování vlivu v komunistické straně apod.). Předložená dizertace jistě dává velmi dobrý podklad k hodnocení, že by toto Chadima perfektně zvládl. A z výše uvedeného je rovněž patrné, že práci navrhuji klasifikovat jako *prospěl*.

V Praze, dne 5. června 2019

Doc. PhDr. Michal Pullmann, Ph.D.